

Informacions del Centre

Solem consignar en aquest apartat les activitats dutes a terme, de novembre a novembre, per part del Centre d'Estudis, habitualment en col·laboració amb l'Arxiu Comarcal de la Selva o el Consell Comarcal de la Selva, amb ajuntaments o equipaments culturals de la comarca i amb el suport freqüent de la Diputació de Girona i de la fundació Institut Ramon Muntaner, dedicada al suport als centres i instituts d'estudis locals i comarcals.

A banda dels actes o projectes que es puguin presentar esporàdicament amb motiu de presentacions, commemoracions, etc., les nostres activitats tenen dues orientacions complementàries; d'una banda, les sortides matinals els dissabtes per visitar espais o elements patrimonials, i de l'altra, els actes acadèmics o culturals reunits sota la denominació «Capvespres a l'Arxiu», en què solem convocar els nostres socis i el públic en general per a conferències, col·loquis i presentacions sobre temes de recerca o d'actualitat cultural vinculats al nostre àmbit territorial. Com és fàcil de suposar, l'afectació derivada de la pandèmia que experimentem i les mesures sanitàries que ha calgut posar en marxa van trastocar tota possible planificació.

D'una banda, els actes que s'havien programat a Santa Coloma de Farners relatius al centenari de l'edifici de l'escola pública (cicle anual organitzat per Òmnium Cultural *L'escolarització a Catalunya 1900-1950*) o els que es preveia de celebrar amb motiu de commemorar-se enguany el cinquè centenari del naixement a Santa Coloma de Salvador Pladevall (1520-1567), que esdevindria Sant Salvador d'Horta, actes en què el Centre d'Estudis col·laborava o bé alguns dels seus membres havien de prendre-hi part, van quedar en la seva major part suspesos per raó de la crisi sanitària causada pel virus COVID-19. Esperem, no obstant això, que es puguin reprendre així que les circumstàncies ho permetin. Pel que fa a les sortides matinals del Centre, que per altres motius, de caràcter circumstancial, ja s'havien alentit i espaiat força, ara s'ha paralitzat totalment.

La nostra crònica només pot recordar, doncs, les ben poques activitats realitzades, el contacte virtual o mínimament presencial entre els membres de la junta i, en la resta de casos, deixar constància de previsions no realitzades o d'actes finalment suspesos (després d'haver estat preparats, amb el dia fixat i, en alguns casos, difosos i tot). La vida associativa ha passat a viure's en gran part a les xarxes socials i a les pantalles, ha estat una sort que les tinguéssim i no únicament hem après a aprofitar-les al màxim sinó que és previsible que continuïn tenint un paper principal a partir d'ara, encara que la situació sanitària millori, com tots desitgem.

Desembre 2019

El dia 12 de desembre representants del Centre d'Estudis Selvatans es van reunir amb el conseller de cultura del Consell Comarcal de la Selva, el Sr. Pere Fernández. Entre altres qüestions, es va tractar sobre el contingut del conveni biennal a signar, com és habitual, entre totes dues institucions que comparteixen

àmbit territorial i compromís amb la cultura. Hi assistiren per part del Centre d'Estudis Joan Llinàs, president, i Quim Carreras, director de l'Arxiu Comarcal de la Selva i alhora secretari de la nostra entitat.

Pel que fa als «Capvespres a l'Arxiu», durant el període que comprèn aquesta crònica únicament se'n van dur a terme dos. El primer el mes de desembre, vinculat a la presentació del volum 31 (2019) de *Quaderns de la Selva*.

En efecte, dijous, dia **19 de desembre**, a les 18.30 h va tenir lloc a la sala d'actes de l'Arxiu Comarcal de la Selva una conversa al voltant de l'article publicat a *Quaderns* 31 sobre «Activitat literària i franquisme a Santa Coloma de Farners els anys 40 i 50». Hi van participar el seu autor, el filòleg i professor de la Universitat Oberta de Catalunya Narcís Figueras, alhora membre del Centre d'Estudis i director de *Quaderns*; la també filòloga Natàlia Joan i l'historiador Josep M. Casas. L'article documenta amb detall i ofereix elements interpretatius sobre el *Certamen literario* (1946-1951) i els *Juegos Florales del Milenario* (1950) celebrats a Santa Coloma en aquelles dates, els seus protagonistes locals i forans i la transcendència d'aquesta mena de convocatòries locals tolerades o impulsades pel règim. Natàlia Joan va vincular els jocs florals locals a la trajectòria inicial del poeta Joan Vinyoli i Josep M. Casas va tractar sobre les entitats existents a la ciutat abans de la Guerra Civil, quin fou el seu destí i quines van tenir activitat amb posterioritat.

Pep Casas, Narcís Figueras i Natàlia Joan van parlar sobre diferents aspectes dels Jocs Florals de 1950 a Santa Coloma de Farners.

Públic assistent a l'acte. En primer terme, al centre, Josep Santesmasas, president de la CCEPC, al costat de Joan Llinàs, president del CES.

CONFERÈNCIES, COL·LOQUIS I PRESENTACIONS
SOBRE RECERCA I ACTUALITAT

CAPVESPRES A L'ARXIU

Presentació dels QS 31

Conversa al voltant de l'article sobre l'activitat literària i franquisme a Santa Coloma de Farners els anys 40 i 50

A càrrec de:
Narcís Figueras, professor de la UOC i autor
Josep M. Casas, historiador
Natàlia Juan, filòloga

Hi intervindrà :
Josep Santesmasas, president de la Coordinadora de Centres de Parla Catalana

Es passaran imatges dels actes de 1950 de la col·lecció del fotògraf Josep Postas que es conserven a l'Arxiu Fotogràfic de Barcelona i, en acompanyament, hi haurà un piccolobis nadalenc i copa de cava.

Dijous, 19 de desembre de 2019
18.30 h
Sala d'Actes de l'Arxiu Comarcal de la Selva
Santa Coloma de Farners

Organització:

Col·labora:

Cartell del "Capvespres a l'Arxiu" sobre l'activitat literària durant el franquisme a Santa Coloma.

A l'inici de l'acte va intervenir Josep Santesmases, president de la Coordinadora de Centres d'Estudis de Parla Catalana, entitat de la qual Figueras és vicepresident en representació del nostre Centre. Santesmases va posar de relleu el paper dels centres i instituts d'estudis comarcals en el teixit cultural del país així com el servei que fan les seves revistes i miscel·lànies d'estudis, un gran nombre de les quals de fa temps ja consultables a través de RACO (Revistes Catalanes en Accés Obert).

Al final es passaren imatges dels actes de 1950 de la col·lecció del fotògraf Josep Postius que es conserven a l'Arxiu fotogràfic de Barcelona, cosa que va promoure el diàleg entre els participants a la taula i el públic assistent, que estava integrat per un bon nombre de persones que omplien la sala. En acabat, hi hagué un pisolabis nadalenc i copa de cava amb motiu de les properes festes.

Febrer 2020

Dimecres, dia **19 de febrer** de 2020, a les 19 h, també a la sala d'actes de l'Arxiu Comarcal de la Selva, es va celebrar el segon dels «Capvespres a l'Arxiu» que va ser possible en aquest període, abans no es produís el tancament per raons sanitàries.

En aquest cas la temàtica fou «Josep M. Millàs i Vallicrosa, ressenya biogràfica, aportacions científiques i geometria» i anà a càrrec de Josep Pla Carrera, professor emèrit de la Universitat de Barcelona. Es responsabilitzà de presentar-lo i situar el tema l'investigador i docent Pep Solà; Josep Tarrés, que l'havia d'acompanyar, a darrera hora no va poder ser present a l'acte.

Pep Solà presenta el conferenciant.

Públic assistent a la conferència sobre Josep M. Millàs i Vallicrosa.

CONFERÈNCIES, COL·LOQUIS I PRESENTACIONS
SOBRE RECERCA I ACTUALITAT

**CAPVESPRES
A L'ARXIU**

**Josep M. Millàs i Vallicrosa,
ressenya biogràfica, aportacions
científiques i geometria**

A càrrec de:
Josep Pla Carrera,
professor emèrit de la
Universitat de Barcelona

Presentació a càrrec de:
Pep Solà
Josep Tarrés

Dimecres, 19 de febrer de 2020
19 h
Sala d'Actes de l'Arxiu Comarcal de la Selva
Santa Coloma de Farners

El col·laborador Josep M. Millàs i Vallicrosa (1897-1970) ha una aportacions notables i científiques molt rellevants durant els anys 30 en els difícils anys de la dècada. Historiador de la ciència i l'hebraica, cal destacar la traducció del *Llibre de Governança*, que en llengües occidentals actuals només es troba en català.

Organització: Col·labora: Còpia:

Cartell del primer "Capvespres a l'Arxiu" celebrat el 2020 sobre J. M. Millàs i Vallicrosa

Josep Pla Carrera en plena dissertació.

Façana del Santuari de Sant Grau d'Ardenya el dia de l'assemblea.

Com és sabut, el colomenc Josep M. Millàs i Vallicrosa (1897-1970), catedràtic de la Universitat de Barcelona, il·lustre semitista i historiador de la ciència, féu aportacions molt rellevants a aquestes temàtiques, sobretot edicions i traduccions de textos científics àrabs i hebreus, entre els quals cal destacar la traducció del *Llibre de Geometria*, que en llengües occidentals actuals només es troba en català i que va ser objecte d'atenció per part del convidat. Al final de la sessió hi hagué un animat col·loqui entre els nombrosos assistents i el ponent, que va palesar un cop més l'interès de dedicar atenció a l'actualització i nova avaluació dels anomenats tradicionalment «fills il·lustres» d'una població, personatges polièdrics (Millàs fou també poeta en català i castellà, propietari rural, publicista en revistes afins al règim els anys 40 i 50, assidu en moltes publicacions científiques, etc.) els quals convé posar periòdicament a l'abast del públic ampli, tasca en què els centres d'estudis juguen un paper.

El **22 de febrer**, dissabte, va tenir lloc a la nostra comarca, a Tossa, acollits pels companys del Centre d'Estudis Tossencs, la XXVIII Assemblea General Ordinària i la XVII Assemblea General Extraordinària (amb renovació de la meitat de la Junta de Govern) de la Coordinadora de Centre d'Estudis de Parla Catalana, de la qual som membres actius i ocupem en aquests moments la vicepresidència segona.

Les assemblees i la resta d'activitats es van celebrar a l'interior de l'Església de Sant Grau d'Ardenya, així com el dinar col·lectiu, en unes dependències adjuntes i molt ben servit. A la tarda hi va haver visita cultural a diversos elements naturals i patrimonials de l'entorn, que és magnífic balcó sobre el mar alhora que un testimoni de la història pagesa, bosquerola i religiosa del terme de Tossa.

Març 2020

Dijous, dia **5 de març**, amb una conferència de la sociòloga i professora emèrita de la UAB Marina Subirats sobre «L'obra educativa de l'Ajuntament de Barcelona en el primer terç del segle XX», s'obria el cicle *L'escolarització a Catalunya 1900-1950*, organitzat per Òmnium Cultural amb motiu del centenari de l'edifici de les escoles públiques de Santa Coloma de Farners, inaugurat el 1920, cicle que s'havia d'allargar amb diverses conferències, clubs de lectura i sortides d'interès fins al 31 d'octubre i que en bona part quedà suspès.

En la preparació del cicle, entre moltes altres persones, havia participat el nostre col·lega el Dr. Miquel Borrell, que ha fet aportacions a la història escolar de la ciutat i del terme i que era previst que intervingués el 14 de maig amb una conferència complementària sobre les escoles rurals de Castanyet, Sant Pere Cercada i Sant Miquel de Cladells, pobles agregats al municipi de Santa Coloma en diversos moments històrics (el 1845 els dos primers i el 1973 el darrer, que també fou l'últim a conservar la seva escola).

Igualment el dia 16 d'abril havia de dictar una conferència el Dr. Salomó Marquès (UdG) sobre l'escola de la República i el canvi profund que va significar, tema al qual ha dedicat tanta atenció de recerca i divulgació al llarg de la seva trajectòria. I per al 18 de juny era previst que hi intervingués l'historiador i regidor de Breda Andreu Pujol sobre les escoles a la Selva interior, tema sobre al qual ha publicat diversos articles i que és objecte de la seva recerca doctoral. Totes dues, i la resta d'activitats previstes d'un programa molt complet, van quedar suspeses.

Dins els actes commemoratius del Cinquè Centenari del naixement de Sant Salvador d'Horta, que ja hem esmentat més amunt, el dia **12 de març**, a les 19 h a la sala d'actes de l'Arxiu Comarcal s'havia programat i publicitat la conferència de l'investigador Xavier Roviró, folklorista i president del Grup de Recerca Folklòrica d'Osona (i ara també alcalde de Folgueroles) a l'entorn de «El foc com a element festiu a la Mediterrània». El convidat, a qui havia de presentar Narcís Figueras, és expert en el tema i impulsor dels simposis internacionals sobre focs festius a la Mediterrània que s'han celebrat en diverses poblacions dels països de llengua catalana des del 2016 (Vic, Reus, Gandia, Andorra la Vella). En aquest cas hauria vinculat aquest costum ancestral lligat als equinoccis i solsticis amb l'arrelada tradició local de Santa Coloma de l'encesa de pins en honor de Sant Salvador d'Horta, que durà fins a començaments del segle XX. L'acte fou suspès finalment per raons sanitàries.

CONFERÈNCIES, COL·LOQUIS I PRESENTACIONS
SOBRE RECERCA I ACTUALITAT

CAPVESPRES A L'ARXIU

El foc com a element festiu a la Mediterrània
En els 500 anys del naixement de Sant Salvador d'Horta

A càrrec de:
Xavier Roviró,
Folklorista i president del Grup de Recerca Folklorica d'Osona

Presentació a càrrec de:
Narcís Figueras,
Vicepresident de la Coordinadora de Centres d'Estudis de Parla Catalana

Xerrada

Xavier Roviró parlarà a l'entorn de les festes del foc, un ancestral costum a l'entorn del foc i dels equinoccis i solsticis a Santa Coloma de Farners, igual que una arrelada tradició l'entorn de pins en honor de Sant Salvador d'Horta que durà fins a començaments del s. XX.

**Dijous, 12 de març de 2020
19 h**
**Sala d'Actes de l'Arxiu Comarcal de la Selva
Santa Coloma de Farners**

Organització:

Cartell del «Capvespres a l'Arxiu» sobre les festes relacionades amb el foc anul·lat a causa de la pandèmia.

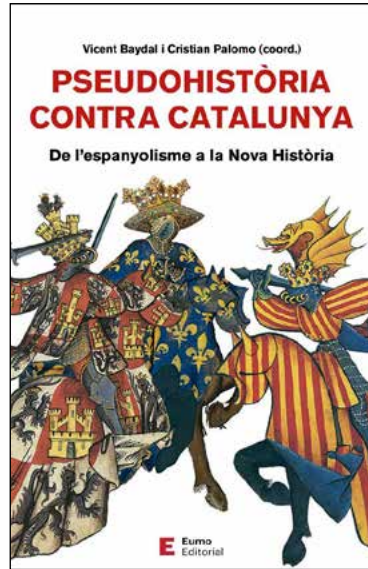
El mateix dia **12 de març** estava prevista una conferència del Dr. Miquel Borrell dins un acte privat organitzat per l'entitat bancària "la Caixa" amb motiu del centenari de la seva arribada a la ciutat de Santa Coloma de Farners el 1920. L'acte va haver de ser suprimit amb motiu de les mesures sanitàries adoptades per les autoritats. El treball, però, estava fet i, sortosament, ha estat recuperat en l'article «Cent anys de la Caixa a Santa Coloma de Farners i a la Selva», que podrà ser llegit pels nostres lectors a les pàgines del *Quaderns de la Selva*, núm. 32, que teniu a les mans.

El dia **20 de març** es cloïa inicialment el termini per presentar projectes per a la XIV Beca de Recerca La Selva. A causa del confinament decretat amb motiu de la pandèmia el termini legal es va suspendre i la data final de recepció d'originals va ser finalment el 21 de juny de 2020.

El dia **25 de març**, a les 19 h s'havia concretat de celebrar a la sala d'actes de l'Arxiu Comarcal de la Selva la presentació del llibre *Pseudohistòria contra Catalunya. De l'espanyolisme a la Nova Història*, obra col·lectiva publicada per Eumo, de Vic, i coordinada per Vicent Baydal i Christian Palomo. En aquells moments es tractava, com és sabut, d'una novetat editorial important per a la historiografia catalana, amb un treball minucios per desemmascarar pràctiques poc rigoroses i

Bases de la XIV Beca de Recerca La Selva.

Portada del llibre dels historiadors Vicent Baydal i Cristian Palomo, coordinadors del volum.

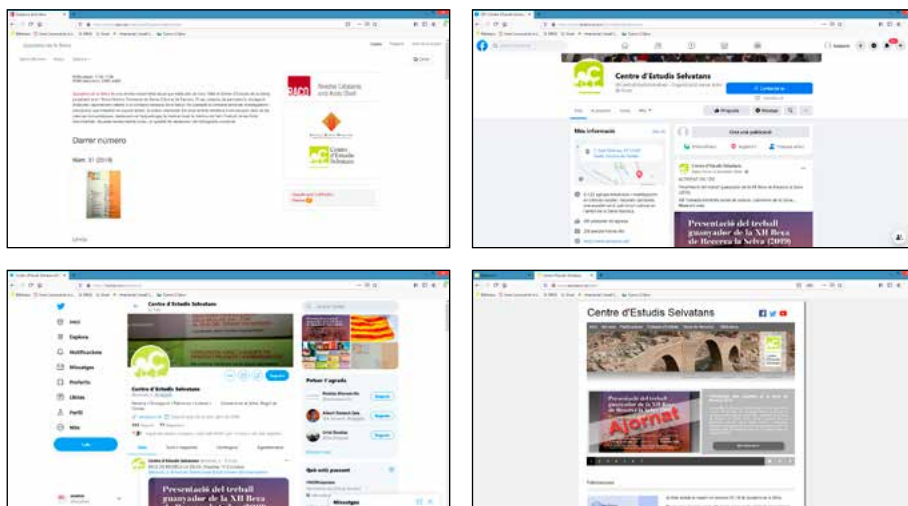
gens pròpies de la recerca històrica que sovint entelen la feina del col·lectiu i que podien, fins i tot, embrutir la imatge de la recerca local, si no es té una actitud íntegra i impecable. Els mètodes parcials i tendenciosos són presents en totes les latituds, també en la nostra (sovint han pogut trobar aixopluc, malauradament, en entorns municipals o associatius d'àmbit local), per això cal estar alerta. Aquests mètodes han de ser combatuts i hom no pot acceptar, amb l'excusa d'actituds poc ètiques o intransigents dels altres, la rebaixa o la cancel·lació dels mínims estàndards de qualitat i rigor. L'obra en dona mostres que fan evident les males pràctiques tant entre estudiosos i entitats catalans com en determinada tradició historiogràfica espanyola. Al cap de menys d'un mes des de la seva publicació ja se'n feia la segona edició.

Lacte, que tenia un interès evident i que esperàvem amb delit, havia de presentar-lo l'historiador i arqueòleg Joan Llinàs, president del Centre d'Estudis, i hi havien d'intervenir dos dels coautors del llibre, Stefano Cingolani i Cèsar Sánchez. A conseqüència de les afectacions del coronavirus, però, la presentació quedà ajornada inicialment per al 6 de maig. Finalment es va suspendre sense data, bé que amb l'esperança de poder tornar-lo a programar en un futur no gaire llunyà.

Abril 2020

El dia **9 d'abril** el Centre d'Estudis Selvatans, que ja disposava d'un compte de **Facebook** (<<https://ca-es.facebook.com/CentreEstudisSelvatans>>) des del 2 de febrer de 2013, va obrir també un compte de **Twitter** (<[@estudis_d](https://twitter.com/@estudis_d)>). Ho va fer empès per la necessitat de divulgació més àgil d'uns projectes que, com estaven fent molts centres d'estudis en aquells moments, pretenien posar a les xarxes part de les seves iniciatives i edicions.

Així, gràcies al treball intern del mateix Centre d'Estudis i amb el suport de la fundació Institut Ramon Muntaner (**IRMU**, <www.irmu.org>), el CES va posar en accés obert, a través de la seva biblioteca digital (dins el seu web <www.selvatans.cat/biblioteca/opac>) i a través de **RACO** (<www.raco.cat>), i ara també de **Dialnet** (<dialnet.unirioja.es>), els articles del darrer *Quaderns de la Selva* (núm. 31, 2019), sense esperar a l'any de la primera aparició en paper, com se solia fer.

Durant la pandèmia el CES ha emprat les xarxes socials per arribar als seus socis i als investigadors.

Es tractava de fer accessible de manera anticipada la producció científica de manera àgil en temps de pandèmia, cosa que afavorí els investigadors, privats de visitar arxius, i el públic en general. Igualment, dins d'aquest moviment de divulgació a través de la xarxa dels seus materials, el Centre va fer accessible a través de la seva biblioteca digital la *Bibliografia de Josep M. Pons Guri* elaborada per Emma Llach i Elvis Mallorquí (separata publicada el 2001).

El CES va aprofitar el canal de Youtube per divulgar, per mitjà dels seus autors, algunes de les monografies de la col·lecció *Estudis i Textos*.

Amb motiu de la festa de Sant Jordi, el **23 d'abril**, amb l'estímul de l'IRMU, el Centre va promoure i inserir al seu canal de **Youtube** (<www.youtube.com/user/CESSSELVA>) les presentacions breus en vídeo fetes per una desena d'autors de les seves respectives monografies incloses a la col·lecció *Estudis i textos*. Hi van participar Anna Teixidor (i Josep Teixidor), Eugeni Caireta, Xavier Martí, Joan Llinàs, Narcís Figueras (i Joaquim M. Puigvert), Gerard Buxeda, Joan Piña, Joaquim Alvarado i Elvis Mallorquí. Aquestes presentacions s'afegien a altres vídeos que ja hi havia al canal de Youtube sobre altres activitats realitzades pel Centre al llarg dels anys. El web <www.selvatans.cat> facilita accessos directes a tots aquests recursos des de la seva mateixa pàgina inicial.

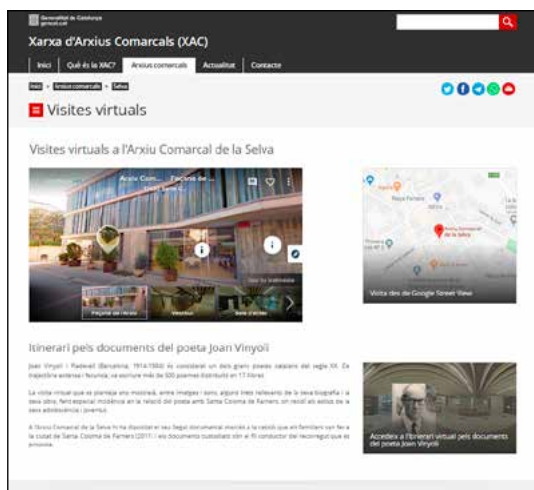
Maig 2020

El 6 de maig era la segona data prevista per a la presentació del llibre *Pseudohistòria contra Catalunya*, que s'havia de fer inicialment, com hem dit, el 25 de març i que després es va posposar provisionalment fins al maig. Davant l'evidència que encara no era possible de celebrar la presentació de manera presencial es va valorar amb autors i editor la possibilitat de muntar un acte en línia. El Centre en aquell moment no es va veure amb cor de dur-lo a terme en aquest format, cosa que també indica les limitacions que de vegades tenen les entitats, tot i el suport de les xarxes associatives en què estem integrats (CCEPC i IRMU) o de l'impacte del confinament en les vides personals i familiars. Finalment es va optar per deixar-ho per a la tardor, quan tampoc no ha estat possible de programar-lo. Es manté en cartera aquesta iniciativa.

Juny 2020

Des de l'Arxiu Comarcal de la Selva es van dur a terme durant el confinament diverses iniciatives relacionades amb les xarxes socials que poden recuperar-se a través del seu web (<xac.gencat.cat/ca/llista_arxius_comarcals/la_selva/>). Entre altres coses, va posar a disposició el material de diverses exposicions físiques d'anys anteriors, que trobeu anunciades en el menú lateral (*Santa Coloma de Farners i Joan Vinyoli*, *Santa Coloma de Farners l'any 1913*, *La Guerra civil a Farners de la Selva*).

És destacable el fet que dimarts, dia **9 de juny**, amb motiu del Dia Internacional dels Arxius, hom va presentar tres visites virtuals interactives: (1) un *Google Street View* per l'interior de les seves dependències; (2) un *tour* virtual interactiu, de visita més interactiva i participativa i que permetia conèixer les activitats i els documents; i (3) un *Google Expeditions* titulat *Itinerari virtual pels documents del poeta Joan Vinyoli*. Es tractava d'un recorregut multimèdia amb finalitats didàctiques que segueix el fil dels documents del Fons Vinyoli dipositats a l'Arxiu Comarcal.

Imatge de la pantalla on apareixen les tres visites virtuals de l'Arxiu Comarcal de la Selva.

L'**11 de juny** es féu accessible un nou lliurament de la proposta «Catalunya des dels arxius. Esdeveniments i festes populars» promoguda per la Xarxa d'Arxius Comarcals, ara sobre «El Corpus i la Patum». Des de l'Arxiu Comarcal de la Selva es va preparar una sèrie d'imatges titulada *La celebració del Corpus a Santa Coloma de Farners al llarg del temps*, instantànies que recollien els aspectes més remarcables de la festa, la processó i l'ornamentació dels carrers, acotada a la primera meitat del

segle XX: *La processó sortint de l'església* (inici s. XX, Fons Vilallonga); *Passant pel carrer Sant Sebastià* (inici s. XX, Fons Vilallonga); *En l'inici del carrer Pare Rodés, amb el rètol de can Tuyarro* (anys 40, Fons Mn. B. Font); *La processó entrant a la plaça del Firal* (anys 40, Fons J. Martí-Sabé); *Pel carrer Francesc Camprodon* (anys 40, Fons J. Martí-Sabé); i *Engalanant el carrer Pare Rodés* (anys 50, Col. M. Àngels Vila).

El **20 de juny** fou la nova data de tancament de la recepció d'originals per a la XIV Beca de Recerca La Selva. Es van rebre un total de 8 propostes, totes d'interès, orientades a temàtiques molt diverses (*De la Plana a la Marina. Les migracions selvatanes a l'edat mitjana*; *Entre la xarxa i l'aixada. Patrimoni agrari, pluriactivitat i jerarquització entre els pescadors selvatans (1400-1515)*; *La immigració francesa a la Selva als segles XVI i XVII*; *De l'orquestra al conjunt. Nous gèneres musicals i transformació social a la Selva Marítima durant les dècades dels anys 50 i 60 del segle XX*; *Les missions de l'Obra del Cançoner Popular de Catalunya a la comarca de la Selva*; *La Selva, territori i patrimoni. Identitat i preservació del paisatge cultural en el turisme itinerant*; *Anar a passejar turistes. Miquel Bragulat, darrer mestre d'aixa de Tossa de Mar i pioner del turisme*; i *Si els mobles parlessin... Recerca històrica sobre la vida rural domèstica a la Selva*).

Juliol 2020

El dia **3 de juliol** es va reunir, de manera virtual, el jurat de la XIV Beca de Recerca La Selva integrat en aquesta edició per Pere Fernández, conseller de Cultura del Consell Comarcal de la Selva; Joaquim Mateu, tècnic del Museu Etnològic del Montseny; Joan Llinàs, president del Centre d'Estudis Selvatans; Narcís Figueras, professor de la UOC i director de *Quaderns de la Selva*; i Joaquim Carreras, director de l'Arxiu Comarcal de la Selva, que actuà de secretari.

Alexandra Capdevila va guanyar la XIV Beca de Recerca La Selva amb una proposta per estudiar la immigració francesa a la comarca de la Selva.

Després de valorar el nombre i l'interès de les vuit propostes presentades a la convocatòria d'enguany de la BECA, el jurat va tenir el seu debat i successives aproximacions. Finalment es va decantar per majoria per atorgar la XIV Beca de Recerca La Selva 2020 al projecte presentat per la investigadora Alexandra Capdevila Muntadas titulat *La immigració francesa a la Selva als segles XVI i XVII*. També va voler esmentar la qualitat del treball presentat per Jordi Tomàs Guilera titulat *Les missions de l'Obra del Cançoner Popular de Catalunya a la comarca de la Selva*.

Divendres, dia **24 de juliol**, en un moment en què s'havien relaxat per primer cop les mesures estrictes de confinament, es va celebrar la primera reunió presencial de junta de govern del Centre d'Estudis a l'Esparra. Es van tractar diversos aspectes relatius a les publicacions en curs i a l'organització pendent de la Trobada d'entitats i presentació de resultats de la Beca de Recerca La Selva, que estava pendent i que ja s'havia desplaçat de les seves dates habituals de final de juny o primers dies de juliol.

La tria del lloc tenia a veure amb l'interès dels membres de la junta del Centre d'Estudis per comprovar sobre el terreny l'estat en què es trobava el campanar i l'església de l'Esparra després que el mes de gener, a causa de les pluges intenses, hagués caigut el campanar sobre part de la nau. Estava en mal estat de feia temps (cosa que els actuals veïns ja havien fet constar reiteradament) i ara, amb l'esfondrament –que per sort no va atrapar ningú a sota– encara estava i continua estant més necessitat de rehabilitació i conservació, tractant-se com es tracta d'un espai emblemàtic no únicament del patrimoni cultural material de la comarca, sinó també d'un element integrant, en certa forma, del que hom anomena «patrimoni literari», encara tan poc explotat entre nosaltres (recordem les obres de Prudenci Bertrana, que tenen com a escenari en bona part aquell entorn).

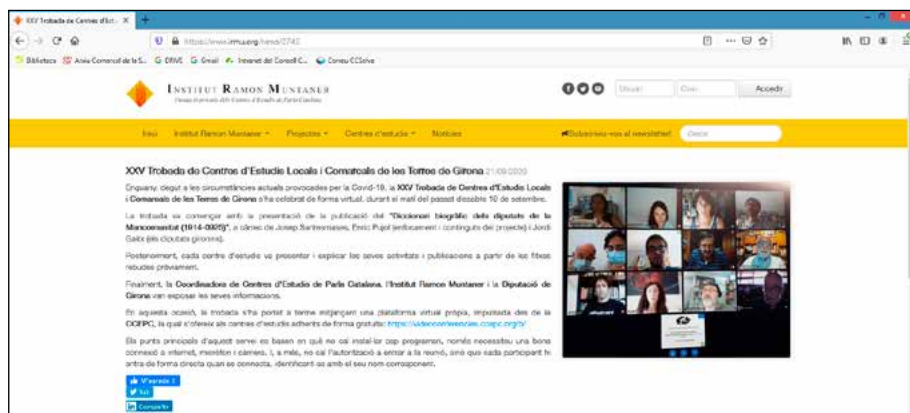
Contemplant l'església de l'Esparra sense el campanar, ja esfondrat.

Esperem que les diverses institucions (Bisbat, Ajuntament de Riudarenes, Consell Comarcal, Diputació) trobin la fórmula de col·laboració que permeti refer les parts malmeses i acabar disposant d'un espai per a activitats, reunions, etc., al servei del veïnat i de les eventuais iniciatives socials, molt necessari en el nucli de l'Esparra. El Centre d'Estudis Selvatans està disposat a empènyer i a col·laborar amb altres entitats del teixit associatiu i veïnal en aquesta direcció.

Setembre 2020

Divendres, dia 18 de setembre, a les 14 h, representants del CES (Joaquim Carreras, Narcís Figueras) es van reunir per videotrucada amb representants del Consell Comarcal de la Selva (el conseller Pere Fernández i la cap de Promoció del Territori Lluïsa Ramírez) per tal de preparar els detalls de la Trobada d'entitats d'enguany i la presentació de resultats de la XIII Beca de Recerca La Selva, així com la difusió pública del veredict de la XIV Beca.

Es va acordar celebrar-la de manera presencial, si era possible, el dissabte 17 d'octubre de 2020, amb les degudes mesures de precaució (distància, aforament, mascaretes, etc.) i en un format reduït. L'espai triat fou la Casa de la Paraula, amb el suport de l'Ajuntament de Santa Coloma de Farners, per ser un espai amb un major aforament i pel fet que aquest any la ciutat celebrava el centenari de l'edifici encara vigent de l'escola pública i el tema del treball guardonat, que ara s'havia de presentar, tenia a veure amb l'alfabetització i l'escolarització a la Selva interior entre mitjans del segle XVII i inicis del XIX. La part de l'acte destinada a l'exposició de projectes de les entitats culturals de la comarca quedava suprimida en aquesta edició, a fi de minimitzar el temps de coincidència dels convidats i assistents en un mateix espai, si bé el Centre d'Estudis oferia les pàgines de *Quaderns de la Selva* i els seus espais al web i a les xarxes socials (*Youtube*, *Facebook* i *Twitter*) per donar-los igualment a conèixer.

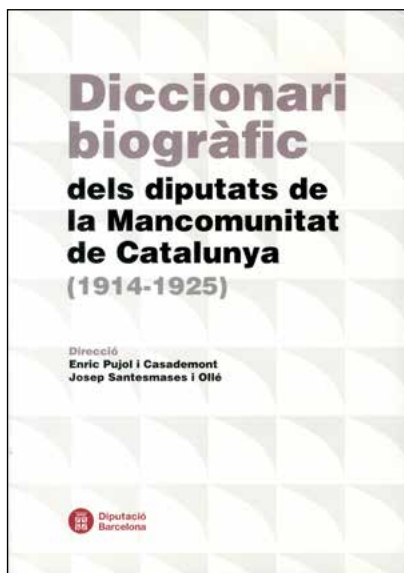

Assistents a la XXI Trobada de centres d'estudis locals i comarcals de les terres de Girona, que aquest any es va celebrar en format virtual.

Dissabte, dia **19 de setembre**, al matí, va tenir lloc en format virtual la XXV Trobada de centres d'estudis locals i comarcals de les terres de Girona. Hi va participar en nom del Centre d'Estudis Selvatans Narcís Figueras.

En el decurs de la trobada es dugué a terme la presentació a les comarques gironines de la publicació recent impulsada per la Coordinadora de Centres d'Estudis i l'Institut Ramon Muntaner i patrocinada per la Diputació de Barcelona i la resta de diputacions catalanes *Diccionari biogràfic dels diputats de la Mancomunitat (1914-1925)*, a càrrec dels seus coordinadors Josep Santesmases i Enric Pujol (enfocament i continguts del projecte) i del coordinador dels autors de l'àrea gironina Jordi Gaitx (sobre els diputats gironins). Pel que fa a les biografies dels diputats elegits pels districtes electorals del nostre àmbit territorial més immediat se'n van responsabilitzar diversos autors, entre els quals alguns de vinculats al Centre d'Estudis (Joan Llinàs, Narcís Figueras).

Portada del *Diccionari biogràfic dels diputats de la Mancomunitat de Catalunya (1914-1925)*.

A continuació es van exposar breument activitats i publicacions de cadascun dels centres d'estudis a partir de les fitxes que s'havien calgut emplenar i enviar prèviament.

Un seguit d'informacions diverses de la CCEPC, l'IRMU i la Diputació de Girona i un torn obert de paraules van posar el punt final a la trobada.

Octubre 2020

Dissabte, dia **17 octubre**, hi havia previst l'acte de presentació dels resultats de la XIII Beca de Recerca La Selva i veredictes de la XIV Beca, a Santa Coloma de Farners, a la Casa de la Paraula. A causa de l'agreuament de la situació sanitària, després de diverses consultes, dos dies abans es va optar per ajornar l'acte per a més endavant.

Hi havia d'intervenir, d'acord amb el programa ja imprès i difós físicament i a les xarxes, l'investigador Josep Mas Ferrer, guanyador de la XIII Beca (2019) amb el treball «*Per no saber de llegir ni escriure...*» *Escola, alfabetització i consum literari a la Selva interior (1750-1905)*; i el Dr. Javier Antón Pelayo, professor d'història moderna de la UAB, per tractar sobre «Escriptura de cartes familiars: educació per al comerç de les amistats». Moderava l'acte Narcís Figueras, professor de la UOC i membre del CES.

Cartell de la presentació del treball de la Beca de Recerca La Selva 2019, que no es va poder dur a terme.

En la segona part de l'acte, un cop proclamat el veredictes de la XIV Beca de Recerca (2020), estava prevista una breu presentació de la proposta becada *La immigració francesa a la Selva als segles XVI i XVII*, a càrrec de la seva autora, la Dra. Alexandra Capdevila. La cloenda era a càrrec de Salvador Balliu Torroella, president del Consell Comarcal de la Selva.

Dissabte, dia **24 d'octubre**, hi havia programada XIV Trobada d'Entitats de Recerca Local i Comarcal del Maresme, sota el tema «Estiueig i viatgers al Maresme». La ponència inicial era a càrrec de Narcís Figueras sobre tema «L'estiueig històric. Pràctica social i derivades literàries». La Trobada va ser finalment suspesa sense nova data a causa de la situació sanitària, novament agreujada.

Per a una bona informació i seguiment de les activitats dels centres d'estudis dels diversos territoris de parla catalana és recomanable visitar regularment la pàgina web de l'IRMU (www.irmu.org) i de la CCEPC (ww.ccepc.org), així com els seus comptes a les xarxes socials.

